

ΤΙΜΟΚΛΕΙΑ Η ΘΗΒΑΙΑ

ΤΙΣ ἄγνοεῖ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν τὴν γενομένην παραδειγματικῶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου; Τίνα δὲν ἐξέπληξεν ἡ λύσσα, μεθ' ἧς ἐγένετο ἡ πανωλεθρία ἐκείνη; Αἱ οἰκίαι διηρπάγησαν, καὶ φρικώδη ἀθεμιτουργήματα ἐν αὐταῖς διεπράχθησαν, ἡ πόλις εἰς ἔδαφος κατεσχάφη, ἐξακισχίλιοι πολῖται ἔπεσον νεκροὶ κατὰ τὴν μάχην ἢ ἐσφάγησαν κατὰ τὴν δόλῳσιν, καὶ τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν ἐξηνδραποδίσθησαν. Ἐν γένει πάντα ἐνέσκηψαν τὰ κακά, πάντα τὰ

κῆδε' ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστει ἀλώη;
ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους τε γυναῖκας.

Ὁ πόλεμος τῶν Μακεδόνων ἐγένετο οὐ μόνον κατὰ τοῦ στρατοῦ ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ λαοῦ τῶν Θηβαίων. Καὶ ἐξ ἐτέρου εἰς τὴν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἄμυναν ἐτράπησαν οὐ μόνον οἱ Θηβαῖοι λόχοι ἀλλὰ καὶ αἱ ἀπόλεμοι ἐτι γυναῖκες καὶ αὐτὰ τῶν Θηβῶν τὰ παιδία.

Γυνὴ σώφρων καὶ ἐνδοξος ἦτο ἐν Θήβαις καὶ ἡ Τιμόκλεια, ἀδελφὴ τοῦ Θεαγένους τοῦ στρατηγήσαντος ἐν Χαιρωνείᾳ κατὰ τοῦ Μακεδονικοῦ στρατοῦ καὶ πεσόντος κατὰ τὴν πολυθρύλητον ἐκείνην μάχην. Ἴσως τὸ γεγονός τοῦτο, γνωσθὲν διὰ τῶν μακεδονιζόντων Θηβαίων ἢ Πλαταιέων, προῦχάλεσεν ἰδιαιτάτην ἐπίθεσιν κατὰ τῆς εὐκλεοῦς καὶ ἐντίμου γυναικός. Σῶμα Θρακῶν ὀπλιτῶν εἰσέπεσεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Τιμοκλείας, καὶ ἡ οἰκία αὕτη ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐγένετο παρανάλωμα διαρπαγῆς. Εἰς ἐπίμετρον δὲ τῆς ὕβρεως ταύτης ὁ ἀρχηγὸς τῶν Θρακῶν ἐκείνων στρατιωτῶν προσέβαλε βίαιο

πραγῶν τὴν ἀγνότητά τῆς ἀσπίλου ἐκείνης δεσποίνης. Ἀλλὰ καὶ οὕτω τὰ δεινὰ τῆς Τιμοκλείας δὲν ἐπερατώθησαν. Ὁ ἀρχηγὸς ἐζήτηε χρήματα, καὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τοιούτων παντοιοτρόπως ἐβασάνιζε τὴν τλήμονα ἐκείνην Θηβαίαν. Τότε ἡ Τιμόκλεια, αἰφνιδίως ὑποκύπτουσα δῆθεν εἰς τὴν πίεσιν καὶ τὰ βασανιστήρια, ὑποδείκνυσι βαθύ φρέαρ, εἰς ὃ ἐνέρριψεν, ὡς εἶπε, πάντα αὐτῆς τὰ χρήματα καὶ πάντας τοὺς ἄλλους θεσαυρούς. Ὁ Θρᾷξ ἀμέσως παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἀμφοτέροι προσεγγίζουσιν εἰς τὸ φρέαρ. Ἐν ᾧ δ' ἐκεῖνος παρετήρει ἄνωθεν, καὶ ἐσκέπτετο τίνα τρόπον ν' ἀνασώσῃ τὸν ἐκεῖ τεθαμμένον πλοῦτον, ἡ Τιμόκλεια, ἐλθοῦσα ταχέως ὀπισθεν τοῦ ἀνδρὸς καὶ λαβοῦσα αὐτὸν ἐκ τῶν ποδῶν, ρίπτει τὸν βέβηλον Θρᾷκα εἰς τὸ φρέαρ. Καί, ἐπειδὴ τὸ φρέαρ ἦτο ξηρόν, καὶ ἐφοβεῖτο ἡ Τιμόκλεια μὴ ἐκεῖνος ἐκ τῆς πτώσεως δὲν ἀπέθανεν, ἤρξατο ἐπιλιθοβολοῦσα αὐτὸν διὰ μεγάλων πετρῶν μέχρι οὗ ἀκραδάντως ἐπέισθη ὅτι ἐθανάτωσε τὸν ἐχθρόν.

Τοιαῦτα πράξασα ἡ Τιμόκλεια, συνελήφθη ὑπὸ τῶν Θρακῶν στρατιωτῶν τῶν ζητούντων τὸν ἑαυτῶν ἀρχηγόν. Οὐδὲν ἀπέκρυψεν, ἀλλὰ τὰ πάντα σαφῶς ἐφανερώσε, καὶ μετ' ὀλίγον ἐξεθάπτετο ὁ νεκρὸς τοῦ ἀρχηγοῦ, ἐλκεϊνότατον θέαμα. Ἡ Τιμόκλεια προσήχθη δεσμία ἐνώπιον τοῦ Ἀλεξάνδρου ὑπὸ τῶν συλλαβόντων αὐτήν, καὶ ἐκεῖ κατεμηνύθη ἡ πρᾶξις τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξετέθη ὁ νεκρὸς τοῦ ἀρχηγοῦ. Ὁ Ἀλέξανδρος ἠρώτησε τὴν Θηβαίαν ἂν αὕτη ἐπραξέ τὸν φόνον καὶ ἐπὶ τίνι ἐλπίδι. Εἰποῦσα δ' ἐκείνη ὅτι ἡ γενομένη πρᾶξις ἀνήκει εἰς αὐτήν καὶ μόνην καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἔργου τούτου ἐξεδίκησε τὴν ἑαυτῆς ἀγνότητά καὶ τὴν δηλωθεῖσαν πόλιν, ἠρωτήθη καὶ πάλιν τίς εἶνε καὶ τί φρονεῖ ὅτι ὀφείλει νὰ πάθῃ. Τότε ἡ Τιμόκλεια εἶπε: «Βασιλεῦ Ἀλεξάνδρε, εἶμαι ἀδελφὴ τοῦ Θεαγένους τοῦ κατακερματίσαντος τὰ στρατεύματα τοῦ πατρὸς σου Φιλίππου ἐν Χαίρωνείᾳ. Ἦτο στρατηγὸς ὁ ἀδελφός μου τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν μάχην ἐκείνην, καὶ ἔπεσε μαχόμενος ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας. Ὁ πατὴρ μου καὶ ὁ σύζυγός μου εἶχον ἀποθάνῃ πρὸ τῆς μάχης ἐκείνης, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀναφέρω τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἄνδρες μὴ πολυμήσαντες κατὰ τῶν Μακεδόνων δὲν δύνανται νὰ ὀνομα-

σθῶσιν ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Θεαγένους. Ὁ ἀδελφός μου καὶ ἡ Ἑλληνική μου φύσις μοὶ ἐνέπνευσαν τοσοῦτον μῆσος κατὰ τοῦ πανούργου πατρός σου καὶ κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τοῦ λαοῦ σου, ὥστε, ἂν δὲν ἤμην δεσμία, ἤθελον καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ὀρμήσει κατὰ σοῦ ἵνα σε κατασπαράξω. Αἱ λόγχαι τῶν δορυφόρων σου δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ καταπνίξωσι τὴν ἀπόφασίν μου. Μ' ἐρωτᾷς τί φρονῶ ὅτι ὀφείλω νὰ πάθω. Σχέδια ἐγκλημάτων μόνον σὺ καὶ οἱ ὅμοιοί σου δύνανται νὰ ἐπινοῶσι. Ἀλλὰ σὺ τὴν στιγμὴν ταύτην εἶσαι τῷ ὄντι ἀνίκανος νὰ ἐπινοήσῃς τι πρὸς τιμωρίαν μου. Αἱ σφαγαὶ τοσοῦτων ἀθώων, ἡ ἐρήμωσις τοιαύτης πόλεως ἐπτόησαν τὸ πνεῦμά σου, ἐξήμβλυναν τὸ λογικόν σου, καὶ τὸν ἐνδόμυχον τρόμον σου θὰ μετασχηματίσῃς ἀνάνδρως εἰς μεγαλόφροσύνην δῆθεν πρὸς ἐμέ. Δὲν θὰ μὲ τιμωρήσῃς, θὰ μοὶ χάρισῃς τὴν ζωὴν, — τρισαθλιέστατον δῶρημα. Τὸ γινώσκω, καὶ οἰκτείρω ἐμαυτὴν ἐπὶ τούτῳ μετὰ τοσαύτης καταστροφῆς! Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς, μὰ τὴν ἀγάπην τῶν τέκνων μου, τῶν ἀνεψιῶν τοῦ Θεαγένους, μὰ τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν τὴν ἀθάνατον, τὰ μίκρα μου ταῦτα τέκνιά θὰ ἀναθρέψω εἰς ἀετοὺς μέλλοντάς ποτε νὰ σπαράξωσι σὲ τὸν ἐπονείδιστον δράκοντα!». Καὶ τότε, στραφεῖσα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῆς τὰ ἐν τῷ μεταξὺ προσ-
αχθέντα πρὸς ἐπιδείνωσιν τῆς θέσεως τῆς μητρός, «Τέκνα μου, εἶπεν, οὗτος εἶνε ὁ φονεὺς τῆς πατρίδος ὑμῶν! Ἀνδρώθητε ταχέως, καὶ συντρίψατε τὸν ἐστερμένον τοῦτον κακοῦργον! Εἶνε βασιλεύς, ἀλλὰ τ ο ἰ ο ὗ τ ο υ ς βασιλεῖς πῦρ εἰ κατὰ πρόσωπον ἢ δεσμία μήτηρ ὑμῶν!»

Καί, ταῦτα εἰπούσα, ἐξετόξευσεν ἡ Τιμόκλεια βίαιον ἐμπυσμὸν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ πορθητοῦ τῶν Θηβῶν. Οἱ στρατιῶται συνεταράχθησαν, καὶ ὥρμησαν εὐθὺς θρασεῖς ἐπὶ τὴν ἡρώϊδα. Ἀλλ' ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, θαυμάσας τὴν Τιμόκλειαν καὶ παρεμβάς, ἀρῆκεν αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ ἡσπάσθη τὰ τέκνα τῆς εὐγενοῦς γυναικός. «Παιδιά, εἶπεν, εἴθε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ εὐχὴ τῆς ὑμετέρας μητρός! Αἱ Θῆβαι θὰ ἔχωσι κ' ἂν τότε ὀλίγους ἄνδρας, ὀλίγους Θηβαίους, ἀληθεῖς ἀπογόνους τοῦ Κάδμου καὶ τοῦ Ἀμφίωνος, συμπολίτας τοῦ πανελληνίου Πινδάρου, καὶ οὐχὶ ἀνθρώπους μισθιθέντας ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐξαντλήσαντας πᾶσαν

τὴν ἀνοχήν μου καὶ πᾶσαν τὴν ἐπιείκειάν μου. Σὺ δέ, γενναία Ἑλληνίς Τιμόκλεια, μάθε ὅτι, ἂν ἔζη ὁ τῶν Θρακῶν τούτων ἀρχηγός, θὰ ἐτιμωρεῖτο ὑπ' ἐμοῦ δι' ὅ,τι πρὸς σέ ἐπραξεν, ὡς ἐτιμωρήθη ὑπὸ σοῦ. Θὰ παρέλθῃ ὅμως καιρὸς μέχρι οὗ καὶ σὺ καὶ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς μάθῃτε ἀκριβῶς τί ἐστὶν Ἀλέξανδρος Στρατιῶται, κατοικίσατε τὴν γυναῖκα ταύτην μετὰ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πινδάρου εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱεροῦ ποιητοῦ.»

Καί, ταῦτα εἰπὼν ὁ βασιλεὺς, ἐδάκρυσε, καί, δακρύων ἔτι, ἐβλεπε βλοσυράν καὶ ἀγρίαν τὴν ἡρώϊδα ὁδηγουμένην εἰς τὴν μόνην ὀρθίαν ἐν Θήβαις μέινασαν οἰκίαν, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὕμνητοῦ τῶν νικητῶν τῶν πανελληνίων ἀγώνων, τοῦ θεσπέσιου ποιητοῦ Πινδάρου.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Δ. ΒΑΛΒΗΣ

— Πόσο ἤπια χθὲς τὸ βράδυ, κύρ Μῆτρο, νὰ σοῦ πληρώσω τὸ λογαριασμό;

— Δυὸ ὀκάδες, κύρ Γιάννη . . .

— Δυὸ ὀκάδες! Ξέρεις τί βλέπω, κύρ Μῆτρο; Πῶς ἐνῶ ἐγὼ πίνω, μεθῆς ἐσὺ καὶ βλέπεις τὰ πράγματα διπλᾶ! . . .